

FEDERÁLNÍ MINISTERSTVO VNITRA

Č.j.: OV—039/A—89

11 IX 1989

~~TAJNÉ!~~

Výtisk č. 13

Počet listů: 8

Počet příloh: 7/11

DENNÍ SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 128

Upozornění: materiál je určen výhradně k informaci adresáta.

Nesmí být rozmnožován a po využití podléhá do 10 dnů vrácení federálnímu ministerstvu vnitra (odboru analytiky a informací Vnitřní a organizační správy FMV).

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle usnesení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

11. 11. 9
B. n.
K. n.
K. n.
K. n.
K. n.
K. n.
K. n.

1. Bezpečnostní situace

V průběhu 8.-10. září 1989 nebylo na území ČSSR zaznamenáno závažné narušení klidu a veřejného pořádku. V Praze bylo dne 9.9.1989 zabráněno uskutečnění provokačního pochodu za propuštění politických vězňů, organizovaného "Mírovým klubem Johna Lennona".

Řidič autobusu ČSAD Kutná Hora, který jel se zájezdem přes MLR do SFRJ oznámil, že dne 6.9.1989 na území Maďarska po jeho autobusu, ve kterém se nacházelo 37 dětí, střílel neznámý pachatel. Případ se dále šetří.

Podle sdělení konzula Maďarské lidové republiky TABY bylo dne 8. 9.1989 v Budapešti oznámeno velvyslancům SSSR, NDR a NSR, že od 11.9.1989 bude občanům NDR umožněno vycestovat z MLR do kterékoliv země.

V činnosti vnitřního protivníka nebyly zjištěny podstatné změny v jeho záměrech a taktice. V Praze vyhrožoval anonym výbuchem před stanicí metra a v Severočeském kraji v nemocnici. V Západoslovenském kraji byl vydavatelství deníku PRAVDA doručen dopis, jehož autor vyhrožuje "atentáty" turistům ze socialistických zemí. Ve Východočeském kraji, v Plzni a v Praze byl zaznamenán výskyt nepřátelských letáků. V Severomoravském kraji bylo zahájeno trestní stíhání občana, který vyhrožoval smrtí členům KSČ. Ve Východočeském kraji bylo sděleno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku osobě, která rozšiřovala výzvu "Několik vět".

Dne 10.9.1989 došlo k výbuchu větve vysokotlakého plynovodu Most-Litvínov. Výbuchem bylo poškozeno potrubí, železniční trať a výměňková stanice dolu Julius. Ke zranění osob nedošlo, výše škod není dosud stanovena. Příčiny výbuchu se šetří.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK
Zrušen stupeň utajení (svazky) dne 11.2.2008 podle usnesení státního zastupitelství č. 372ak/412/2005 Sb.

2. Nepřátelská činnost

b) Dne 9.9.1989 v Praze 8 a v Praze 1 se pokusili členové nelegálních organizací uspořádat provokační "protestní pochod za propuštění politických vězňů". V Praze 8 se shromáždila skupina 24 osob vedených stoupenci "Mírového klubu Johna Lennona", DVOŘÁKEM, SVOBODOU a BEEREM. Další 27 členná skupina se vytvořila na jiném místě. Všech 51 osob bylo předvedeno k podání vysvětlení na útvar SNB. V Praze 1 bylo bezpečnostními orgány kontrolováno a vyslechnuto 7 osob. K narušení klidu a veřejného pořádku nedošlo.

Dne 9.9.1989 byli před věznicí v Praze 4 Pankrác, zadrženi Boris NETOPIL (1966, zam. Pražská lázní) a Miroslav TOUŠEK (1968, skladník), neboť vyhrožovali, že pokud jim nebude umožněno setkání s představitelem "charty-77" DEVÁTÝM, budou před věznicí držet hladovku. U jmenovaných byl nalezen nelegální časopis SPORT a další protistátní tiskoviny. NETOPIL, který se na útvaru SNB choval agresivně, rozbil okno a pokusil se podřezat si žíly, byl převezen k lékařskému ošetření. Případ se dále šetří.

Dne 8.9.1989 oznámil ONV v Náchodě aktivista "Nezávislého mírového sdružení" a člen tzv. Výboru východočeské opozice Milan HRUŠKA (1959), že dne 14.9.1989 se v Červeném Kostelci (okr. Náchod) uskuteční shromáždění (přibližně 100 osob) k výročí úmrtí T.G. Masaryka.

Dne 9.9.1989 vyhrožovala neznámá žena telefonicky výbuchem v nemocnici v České Lípě. V Praze dne 10.9.1989 vyhrožoval telefonicky anonym výbuchem před stanicí metra. Obě výhrůžky byly prověřeny jako klamné.

Ve Svobodě nad Úpou (okr. Trutnov) bylo 6.9.1989 zjištěno 5 letáků hanobících stranické a státní představitele. V Plzni dne 6.6.1989 neznámý pachatel vhažoval do domovních dopisních

schránek výzvy k nepřátelskému vystoupení 26.10.1989 v Plzni. Dne 6.6.1989 našla ve své dopisní schránce občanka z Prahy 4 leták "Nezávislého mírového sdružení - iniciativy za demilitarizaci společnosti", který obsahuje protest proti výstavbě koksovny ve Stonavě. Po rozšiřovateli se pátrá.

Dne 24.8.1989 byl OV KSČ Brno - venkov doručen dopis, ve kterém anonymní pisatel obhajuje činnost sekty Svědci Jehovovi a obviňuje státní orgány z její nezákonné persekuce. Vydavatelství deníku PRAVDA v Bratislavě byla doručena výzva "přípravného výboru za nezávislost a neutralitu státu, za socialismus, za očistu členské základny Východoslovenského kraje". Neznámý pisatel požaduje opatření proti turistům navštěvujícím pohraniční oblasti v ČSSR a vyhrožuje "atentáty" občanům SSSR, MLR a PLR. Místnímu národnímu výboru Křenice (okr. Klatovy) byl doručen dopis, jehož pisatel požaduje vysvětlení některých otázek (např. zakládání podniků s nadpoloviční kapitálovou účastí západních firem) a vyzývá členy KSČ k přijetí opatření "na ochranu socialismu". Ve všech případech se po pisatelích pátrá.

Dne 8.9.1989 bylo sděleno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku Ivě ŠITINOVÉ (1962), která v Dobrušce (okr. Rychnov nad Kněžnou) agitovala občany k podepsání výzvy "Několik vět". V okrese Přerov je stíhán pro trestný čin hanobení národa, rasy a přesvědčení dle § 198 tr. zákona Miroslav CHÝLA (1957, dělník), který vyhrožoval postřílením členů KSČ a hanlivě se o nich vyjadřoval.

3. Negativní jevy a poruchy v čs. národním hospodářství

V průběhu 8.-10. září 1989 nebyly závažné události tohoto charakteru zjištěny.

4. Nejzávažnější mimořádné události a kriminální trestná činnost

a/ Mimořádné události v národním hospodářství a živelní pohromy

Dne 9. září 1989 v 11.15 hodin došlo v katastru obce Rajčany /okr. Topolčany/, při sekání kukuřice, k požáru samochodné řezačky. Ke zranění osob nedošlo. JRD Chynorany /okr. Topolčany/ vznikla škoda 300 000 Kčs. Příčina požáru je předmětem dalšího šetření.
Vyšetřuje OS SNB Topolčany.

Dne 10. září 1989 v 06.39 hodin došlo z dosud nezjištěných příčin v blízkosti Dolu JULIUS 3 /okr. Most/ k výbuchu a následnému požáru dálkového vysokotlakého plynového potrubí, vedoucího z Mostu do Chemických závodů ČSSP Litvínov. V důsledku výbuchu došlo k roztržení potrubí, poškození železniční trati vlečky, výměníkové stanice Dolu JULIUS 3 a několika přilehlých objektů uvedených podniků. Ke zranění osob nedošlo. Následkem výbuchu byla přerušena železniční doprava na úseku Most-Moldava. Osobní železniční doprava i dodávka železničních vagónů pro Důl JULIUS 3 je vedena náhradním směrem. Výše škody a příčina havarie, která neovlivní výrobu v Chemických závodech, bude za účasti specialistů stanovena dne 11. září 1989.

Vyšetřuje OS SNB Most.

b/ Násilná trestná činnost

Dne 7. září 1989 v 17.30 hodin v Lozornu /okr. Bratislava-venkov/ byla ve svém rodinném domku nalezena zavražděná [REDAKCE] /nar. 1923, důchodkyně/. Neznámý pachatel jí zasadil 18 bodných ran do hrudníku a břicha. Ve věci bylo zahájeno stíhání pro trestný čin vraždy. Po pachateli se pátrá.

Vyšetřuje správa SNB hl.m. Bratislavy a Zsk.

Dne 8. září 1989 ve 12.15 hodin oznámil na hraničním přechodu Rusovce /okr. Bratislava-venkov/ řidič autobusu ČSAD Kutná Hora Stanislav ŠTANCL /nar. 1941/, že dne 6. září 1989 ve 21.45 hodin, při převozu 37 zdravotně postižených dětí z ČSSR do Jugoslávie, bylo při průjezdu územím MLR u města VASVAR na vozidlo 3x vystřeleno nezjištěným pachatelem. Ke zranění nedošlo. Stopy po střelách byly zajištěny. V uvedeném místě ve stejné době mělo být údajně stříleno ještě na další autobus ČSAD, který nebyl dosud ustanoven.

Vyšetřuje OS SNB Bratislava 5.

c/ Majetková trestná činnost

V noci na 8. září 1989 v AZNP Mladá Boleslav přešel dosud neznámý pachatel oplocení závodu a ze skladu č. 23 odcizil 2 100 ks žárovek, 1 950 ks zapalovacích svíček a 42 ks cyklovačů k vozidlu Škoda 136 - Favorit. Způsobená škoda činí 295 200 Kčs. Po pachateli se pátrá.

Vyšetřuje OS SNB Mladá Boleslav.

Ve dnech 8. - 10. září 1989 bylo na území ČSSR hlášeno 170 případů krádeží vloupáním, z toho :

	do obchodů a restaurací	bytů	rekreačních objektů	motorových vozidel	ostatní	škoda celkem
ČSR	33	21	22	42	27	990 400
SSR	6	1	9	3	6	143 900
ČSSR	39	22	31	45	33	1 134 300

d/ Dopravní nehody leteckých, kolejových a silničních prostředků

Dne 9. září 1989 v 06.45 hodin mezi obcemi Velké Chvojno a Luční Chvojno /okr. Ústí nad Labem/ řidič nákladního automobilu [REDACTED] /nar. 1963, bytem Libouchec, okr. Ústí nad Labem, řidič Státního statku Ústí nad Labem/ při projíždění zatáčky vjel do protisměru a střetl se s protijedoucím nákladním autem. Při nehodě byly dvě přepravované osoby usmrceny a na vozidlech vznikla škoda 12 000 Kčs. Řidiči [REDACTED] byl zadržen řidičský průkaz a je stíhán pro trestný čin ublížení na zdraví. Oběma řidičům byla odebrána krev na zkoušku alkoholu.

Vyšetřuje OS SNB Ústí nad Labem.

Dopravní nehody ve dnech 8. - 10. září 1989 :

	počet nehod	usmrceno osob	těžce zraněno osob	hmotná škoda v Kčs
ČSR	550	8	36	2 809 400
SSR	258	4	16	1 217 900
ČSSR	808	12	52	4 027 300

e/ Ostatní mimořádné události a závažná trestná činnost

Dne 9. září 1989 ve 12.15 hodin v Příbrami v bytě rodičů nezletilý [REDACTED] /nar. 1976, žák ZŠ/ manipuloval s pistolí, kterou měl jeho otec mjr. ČSLA Jaroslav MIRIŤUK /nar. 1955, VÚ 6383 Příbram/ uloženou v neuzamčeném nočním stolku i se zasunutým zásobníkem s 8 náboji. Došlo k výstřelu a postřelení nezletilého [REDACTED] /nar. 1978, bytem tamtéž, žák ZŠ/. Jmenovaný je s průstřelem břicha hospitalizován v nemocnici OÚNZ v Příbrami s dosud nestanovenou dobou léčení.

Vyšetřuje OS SNB Příbram.

Navazuje na DSZ ze dne 25. srpna 1989 : k útěku odsouzeného [REDAKCE] /nar. 1960/ ze soudní síně Městského soudu v Praze 2. Jmenovaný byl dne 8. září 1989 zadržen na území MLR a téhož dne předán do ČSSR. Je stíhán pro trestný čin opuštění republiky.

Vyšetřuje KS SNB Košice.

Dne 8. září 1989 v 10.45 hodin v úseku 6. roty PS Vysoká pri Morave /okr. Bratislava-venkov/ zneužil pobytu na vnější straně hraničního pásma při plnění hospodářských úkolů k emigraci do Rakouska Pavol ŠURINA /nar. 1968, bytem Lozorno, okr. Bratislava-venkov, traktorista JRD Podhorie Lozorno/.

Vyšetřuje velitelská komise 11. brigády PS.

Dne 7. září 1989 v 07.00 hodin byli na OPK Cínovec /okr. Teplice/ při cestě z NDR do ČSSR zadrženi pro porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou občané SFRJ [REDAKCE] /nar. 1940, bytem SFRJ, v domácnosti/ a jeho 6 spolujezdců. Jmenovaní nepřihlásili k celnímu odbavení radiomagnetofony, digitální hodinky a kosmetiku v hodnotě 453 000 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Teplice.

Dne 6. září 1989 byla vyhlášena v prostoru OPK Hořovce /okr. Bratislava-venkov/ pohraniční akce k zadržení 4 osob, které narušily státní hranici z ČSSR do MLR. V rámci součinnosti byly o situaci informovány orgány PS MLR, které narušitele, občany NDR, zadržely. Po zadokumentování případu bylo orgány PS MLR oznámeno, že osoby nebudou do ČSSR vydány, protože požádaly v MLR o politický azyl.

Šetřil náčelník ÚO OSH Hořovce.

Ve dnech 8. až 10. září 1989 zadrželi příslušníci PS pro přípravu a pokus o ilegální přechod státní hranice z ČSSR do NSR

a Rakouska 29 občanů NDR, 4 ČSSR, 1 PLR a o ilegální přechod z Rakouska do ČSSR 1 občanku ČSSR.

Hranici se socialistickým státem narušilo 71 občanů NDR a 4 ČSSR.

Ze zájezdů organizovaných čs. cestovními kanceláři do Jugoslávie, NSR a Rakouska se nevrátilo 15 občanů ČSSR.

Z emigrace v Rakousku, NSR a USA se vrátili 3 občané ČSSR.

5. Názory a nálady obyvatelstva

Aktuální poznatky k ohlasům a náladám mezi obyvatelstvem nebyly získány.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Dne 9. září 1989 v 08.45 hodin u obce Knovíz /okr. Kladno/ řidič nákladního auta MVŽP ČSR Petr KLÍMA /nar. 1942, bytem Lidice, okr. Kladno, občanský zaměstnanec/ nepřizpůsobil rychlost jízdy povětrnostním podmínkám. Po spatření skupiny cyklistů závodu Praha - Karlovy Vary - Praha přibrzdil, dostal smyk a srazil 2 cyklisty NDR, z nichž jeden utrpěl těžké a druhý lehké zranění. Oba byli hospitalizováni v nemocnici OÚNZ Slaný /okr. Kladno/. Požití alkoholu řidičem, kterému byl zadržen řidičský průkaz, nebylo zjištěno. Škoda na vozidle a kolech činí asi 700 Kčs.

Vyšetřuje OS SNB Kladno.

Dne 8. září 1989 bylo zahájeno v Jablonci nad Nisou stíhání pro trestný čin opilství proti rtn. správě vojsk MV Petru ŠIBRAVOVI /nar. 1965, bytem Praha 5, Zabezpečovací pluk FMV Praha 5 - Zbraslav/. Jmenovaný dne 29. srpna 1989 ve 22.25 hodin řídil v obci Proseč /okr. Jablonec nad Nisou/ v podnapilém stavu soukromý osobní automobil. Rozborem krve bylo zjištěno, že měl 1,03 g/kg etanolu v krvi. Byl mu zadržen řidičský průkaz. O případu je informován VOP v Litoměřicích.

Vyšetřuje OS SNB Jablonec nad Nisou.

Rozdělovník:

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Hegenbart

Dne 9. září 1989 bylo zahájeno stíhání pro trestný čin omezování osobní svobody proti vojáku základní služby Sovětské armády Sašovi ACHMEDOVOVI /nar. 1970, zařazen VÚ 66503 Třemošná, okr. Plzeň-sever/. Jmenovaný se dne 9. září 1989 ve 23.30 hodin pokusil znásilnit [REDACTED] /nar. 1972, bytem Trnová, okr. Plzeň-sever/.

Vyšetřuje OS SNB Plzeň-sever.

Rozdělovník:

- s. Jakeš
- s. Husák
- s. Adamec
- s. Indra
- s. Hegenbart

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 41/2005 Sb.

Setkání čs. politické emigrace ve Frankenu a jeho koncepce

Pravidelné setkání čs. politické emigrace ve Frankenu se v tomto roce bude konat v termínu 5. - 8.10.1989 a organizačně je zajišťuje tajemník Nadace OPUS BONUM Milan KUBES. Pro rok 1989 byla stanovena koncepce pozvání, a to jak oficiálních, tak i neoficiálních osob z ČSSR s cílem vyvolat na tomto setkání konfrontační dialog s oficiálními představiteli Svazu spisovatelů z ČSSR a poukázat na nesvobodu při publikační činnosti v Československu.

Pozvání je z území NSR zajišťováno KUBESEM a TIGRIDEM, kteří zaslali pozvánky, dle stanovené koncepce, signatářům "charty-77", např. Filipu TOPOLOVI, Zdeňku URBÁNKOVI, Josefu ZVĚŘINOVI (katolický laik) a dalším nepřátelsky orientovaným osobám. Současně zaslali pozvánky i na Čs. svaz spisovatelů, kde byli vybráni za delegáty Vladimír KOLÁR (šéfredaktor Literárního měsíčníku v Praze), Ladislav BALLEK (generální sekretář Svazu slovenských spisovatelů) a Peter ZAJAC (vědecký pracovník SAV - obor literatura). Tato delegace má "hájit státní kulturní politiku" a zdržet se jakýchkoli příslibů při jednáních ve Frankenu.

Na toto setkání přislíbili účast mimo jiné i Pavel TIGRID, Ivana TIGRIDOVÁ, Richard BELGREDI, páter OPASEK, Ivana ŠUSTROVÁ, pracovníci Rádia Svobodná Evropa z Mnichova, včetně zpravodajů BBC Londýn vedených Karlem KYNCEM a řada dalších exponentů.

(II. správa SNB)

Rozdělovník

s. Jakeš
s. Fojtík

Vedoucí FMU - 8

I, II. S., KS P49 - 3

K pláňované návštěvě M. GORBAČOVA ve Vatikánu

Realizaci politiky přestavby v SSSR pokládá Vatikán za významný faktor, který vytváří předpoklady pro dosažení strategických cílů vatikánské diplomacie nejen v SSSR, ale následně prakticky i ve všech východoevropských socialistických státech. Na tomto hodnocení je založena aktivizace východní politiky Vatikánu, vycházející z "církvních" pasáží závěrečného dokumentu vídeňské následně schůzky a v celkovém působení Vatikánu z diferencovaného přístupu k jednotlivým socialistickým zemím, takticky respektujícího konkrétní církevně politickou situaci.

V rámci procesu KBSE, spojovaného s papežovou vizí "jednotné křesťanské Evropy", klade Vatikán v současně době značný důraz na normalizaci oficiálních styků se socialistickými státy, jež má vyústit v navázání diplomatických vztahů. Podle posledního hodnocení papeže Jana Pavla II. a státního tajemníka Vatikánu CASAROLIHO ze srpna t.r. by tento proces měl probíhat v následujícím časovém pořadí : po PLR by mělo dojít k navázání diplomatických styků Vatikánu s MLR, poté se SSSR, NDR a naposled s ČSSR. Oba jmenovaní přitom vyjádřili názor, že ČSSR by k navázání styků mohlo dojít v období 3 - 5 let.

Na rozdíl od případu PLR nepovažují však vatikánští činitelé navázání diplomatických styků s dalšími socialistickými zeměmi, snad s výjimkou MLR, za konečný a rozhodující moment pro postavení a možnost působení místních církví. Chápe je jako prostředek, který umožní legalizovat některé formy jejich společenskonáboženské činnosti a začlenit je jako významný faktor ovlivňující charakter dalších systémových změn v těchto státech.

V případě SSSR Vatikán sice vítá modifikaci církevních zákonů z hlediska vytvoření určitých legislativních předpokladů pro řešení přetrvávajících problémů života katolické církve v SSSR, za podstatné však považuje dosažení "reálné normalizace" postavení této církve, jež by mělo spočívat především v :

- legalizaci tzv. uniatské církve na Ukrajině, včetně navrácení jejího majetku;
- ukončení proticírkevní kampaně v tisku, diskriminace věřících a zásahů do výběru biskupů, výchovy a rozmisťování kněží;
- upuštění od zásahů do výchovné, charitativní, kulturní a sociální činnosti církve a náboženské výchovy dětí, mládeže a dospělých;
- zajištění práva církevním hodnostářům a věřícím cestovat do zahraničí, včetně práva na emigraci;
- zveřejňování všech dekretů a instrukcí upravujících činnost církví a život věřících.

Při formulování uvedených požadavků Vatikán vychází z přesvědčení, že jejich realizace by měla značný vliv i na vývoj v dalších socialistických zemích a vedla by v nich k podstatné revizi církevní politiky po vzoru PLR a MLR. Podle Vatikánu přetrvávající rozdíly spočívají doposud především v ideologickém chápání vztahu stát-církev a vzhledem ke svému projektu "společného evropského domu" by SSSR měl mít zájem na jejich překonání.

Právě z hlediska své vlastní představy sjednocené Evropy příkládá papež Jan Pavel II. návštěvě M. GORBAČOVA ve Vatikánu mimořádný význam. Podle jeho představ by ve svých důsledcích zřetelně měla znamenat počátek široké, "legalizované" spolupráce různých katolických sil a proudů ve východní a západní Evropě, jež by v první fázi mj. měla vést k zesílení tlaků na socialistické země na rigorózní dodržování "církevních ustanovení dokumentů KBSE.

I když je papež podle vlastních slov "připraven jednat o každé otázce", lze předpokládat, že vedle obecného zájmu na normalizaci vztahů Vatikánu se SSSR bude v církevní oblasti věnovat prioritní pozornost otázkám postavení uniatské církve a katolické církve v pobaltských republikách, především v Litvě. Podle vatikánských hodnocení větší ekonomická a politická nezávislost pobaltských republik vytvoří prostor i pro růst vlivu katolické církve v těchto republikách. Měla by sehrávat aktivní úlohu při získávání nezávislosti republik, neměla by však otevřeně vystupovat proti centrální vládě a neměla by se, stejně jako v dalších ZSS, vázat bezprostředně na opozici. "Pozitivní ho" postoje katolické církve v Pobaltí Vatikán hodlá zřejmě využívat jako určitého licitačního faktoru vůči sovětské vládě s cílem značně rozšířit prostor pro její činnost, jejíž dopad by v perspektivě neměl být omezen pouze na uvedené republiky.

Opatrnost projevuje Vatikán i v otázce prezentace "problému" uniatské církve. Skutečnost, že vatikánský státní sekretariát požádal Radu pro vnitrokřesťanský dialog Římské kurie, aby zatím příliš neaktivizovala činnost smíšené katolické-pravoslavné komise, znamená nejenom odmítnutí naléhání ukrajinského emigrantského kardinála LUBAČIVSKÉHO na její oživení, ale především signál, že další postup Vatikánu v rámci této komise bude záviset na výsledku jednání papeže s M. GORBAČOVem.

Z dalších "vnitrocírkevních problémů" není možno vyloučit ani případný zájem papeže na otázce zabezpečení náboženského života občanů německé národnosti žijících v SSSR v souvislosti s možností jejich teritoriálního a politického sdružení. Evropský podpůrný fond ve Vídni, finančně sponsorovaný západoněmeckou a rakouskou biskupskou konferencí, již dokonce vyčlenil předběžně částku 200 000 DM, jež má být využita na podporu rozvoje struktur katolické církve v budoucí "německé autonomní oblasti" v SSSR. Tato církev by měla spadat pod řízení západoněmecké biskupské konference.

Obecně lze očekávat, že papež vysloví podporu kursu demokratizace a přestavby sovětské společnosti a bude kladně reagovat na navržené legislativní změny církevního zákonodárství, přičemž zdůrazní, že jen důsledné dodržování principu odluky církve od státu zajistí plné náboženské svobody sovětským občanům. V obecné filozoficko-teoretické rovině zřejmě poukáže na marxistickou ideologii jako překážku dosažení shodně Vatikánem i SSSR proklamovaných cílů v životě národů i jedinců. Zvláštní pozornost bude papež věnovat významu a praktické aplikaci ZA KBSE a následných dokumentů.

V mezinárodněpolitické oblasti Jan Pavel II. zřejmě ocení sovětské odzbrojovací iniciativy a dotkne se i některých regionálních problémů. Zejména lze očekávat vznesení otázky Libanonu a sovětských možností dále působit na změnu postoje Sýrie, která je Vatikánem považována za hlavního původce krizové situace v zemi.

V souvislosti s nadcházející návštěvou M. GORBAČOVA u papeže se začínají na Západ rozbíhat různé propagandistické kampaně, jejichž cílem je ovlivnit přístupy jak Jana Pavla II., tak M. GORBAČOVA, respektive vyvolávat na ně různé tlaky. Charakteristickým příkladem je kampaň rozpoutaná předsedou tzv. Panevropské unie Otto HABSBURGem. Její podstatou je snaha diskreditovat zahraničněpolitickou linii SSSR vůči Vatikánu tvrzením, že KGB se snaží prostřednictvím desinformací a jiných akcí vyvolávat rozpory v kurii, například mezi papežem a CASAROLIm, rozšiřováním pomluv, že papež nechápe západní svět a problémy západních církví, že papežova politika odporuje závěrům II. vatikánského koncilu apod. To vše prý má vést k nezdaru současné vatikánské východní politiky a je "důkazem", že KGB nadále v kolejích stalinismu bojkotuje GORBAČOVovu politiku."

(I. správa SNB)

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Lenárt
s. Fojtík
s. Lúčan
s. Hegenbart

Vedoucí FMV - 8

I., II. S. - 2

Plány USA na diskreditaci Kuby a Nikaraguy

Americká CIA a DEA (Agentura pro potírání narkotik) připravují v současné době zveřejnění "hodnověrných" materiálů dokumentujících obvinění vůči Kubě a Nikaragui z jejich spoluúčasti na pašování drog do USA.

CIA těmito opatřeními sleduje získání dodatečných fondů pro financování svých protipartyzánských operací ve Střední a Latinské Americe.

Je připraveno obvinění vůči ministru obrany Raúlu Castrovi, dokládající, že napomáhal při pašování drog z Latinské Ameriky přes Kubu do USA. USA tak chtějí dosáhnout diskreditace vedoucích představitelů Kuby a Nikaraguy v očích světové veřejnosti a zvláště ovlivnit představitele v Latinské Americe.

Dokumentace připravená speciálními službami USA bude v nejbližší době rozšiřována prostřednictvím agenturní sítě i legálními sdělovacími prostředky. Připravovaná kampaň má vyvolat představu, že za pašování drog jsou odpovědni SSSR a Kuba jako hlavní propagátoři vývozu revoluce do zemí Střední a Latinské Ameriky. Administrativa USA je v těchto souvislostech připravena hodnotit každou zemi, která napomáhá pašování drog na území USA, jako svého nepřítele, usilujícího o destabilizaci amerického národa, jeho politické, společenské a sociální struktury.

V USA dosud nebylo rozhodnuto o otázce zveřejnění připravených obvinění. Je pravděpodobné, že BUSH obviní v nejbližší době v obecné podobě ty země Latinské a Střední Ameriky, které dosud nekooperují s USA v boji proti obchodu s narkotiky.

Připravované aktivní opatření speciálních služeb USA představuje účinnou formu nátlaku na vlády latinskoamerických zemí a je přípravou spolehlivých intervencí států Latinské Ameriky a USA proti silám zabývajícím se distribucí drog. V tomto podtextu má být likvidována prestiž pokrokových protiimperialistických sil, zvláště pak diskreditována politika vlád Kuby, Nikaraguy, Panamy a pokrokových partyzánských hnutí v oblasti.

(I. správa SNB)

Rozdělovník:

s. Johanes

Vedoucí FMU - 8

I. B. S. - 2

ARCHIV

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 128/2000 Sb.

Signalizace příjezdu A.D.J.FLOWERDEWa do ČSSR

Na pozvání kulturního atašé britského ZÚ v Praze POTTSe bude ve dnech 16.-22.9.1989 v Praze pobývat profesor A.D. J. FLOWERDEW, povoláním management consultant, bytem 49 High Street, Trumpington, Cambridge. FLOWERDEW má uskutečnit výběr a pohovory s československými kandidáty na kurs pro řídicí pracovníky, který bude zahájen dne 2.1.1990 v Cambridge. Do kursu má být zařazeno 15 československých ekonomů pracujících na střední a nižší úrovni řízení.

Kurs se bude konat pod záštitou Britské rady, vládního orgánu pro rozvoj styků se zahraničím. Britskou vládou na něj byly přiděleny zvláštní finanční prostředky. Legální akce uvedeného typu jsou zároveň již tradičně využívány ze strany britských speciálních služeb jako jedna z forem působení vůči ZSS.

(I. správa SNB)

Rozdělovník:

s. Hegenbart

vedoucí FMU - 8

I, II, S - 2

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 17 odst. 3 zák. č. 112/2005 Sb.

Rozpory a polarizace sil v "Nezávislém mírovém sdružení"

Podle názoru Stanislava DVOŘÁKA (jeden z představitelů NMS) jsou on a další představitelé tohoto sdružení - MARVANOVÁ, TVAROCH, CHUDOMEL a SVOBODA - kteří se dříve aktivně angažovali, postupně odsouváni z rozhodujících pozic v NMS. Částečnou autoritu má zatím MARVANOVÁ. Tato skupina se údajně orientovala na postupné odtržení od "Charty 77" a chce jít vlastní cestou - orientace na mírové hnutí. Jsou ochotni přijmout i určité kompromisy, případně i spolupracovat s oficiálním mírovým hnutím (ČSMV) a se SSM. Nechtějí destrukci společnosti, nepovolené demonstrace, ani srážky s bezpečnostními orgány. Spolupráce s "chartou 77" jim začíná být na obtíž. Dle DVOŘÁKA jde "chartistům" jen o peníze a o kariéru, sledují jen vlastní, egoistické cíle. Vedoucí silou NMS se však stává skupina představitelů v čele s A. VONDROU, která prosazuje absolutní podřízenost "Chartě 77", sleduje konfrontační politiku vůči státu a je proti kontaktům s ČSMV, SSM a ostatními oficiálními organizacemi. DVOŘÁK zastává názor, že jim nejde ani tak o mírové hnutí, jako spíše o to za každou cenu vyvolávat provokace proti státu. Původní "čistá" myšlenka se tak vytrácí a mění se ve "velkou politiku". DVOŘÁK se dále zmínil, že v rámci NMS existuje třetí skupina, tzv. "anarchistická", o níž pouze uvedl, že by měla v nejbližší době vydat prohlášení o svém programu. Z "chartistů" hodnotí DVOŘÁK celkem kladně pouze Jaroslava ŠABATU, jehož zásluhou je brněnská sekce NMS velmi aktivní a pracuje lépe než pražská.

(III. správa SNB)

Rozdělovník:

s. Jakeš
s. Husák
s. Adamec
s. Indra
s. Hoffman
s. Fojtík
s. Hegenbart

Medius FMV - 8
I., II. III. XII. - 4
KS SNB - 10

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOŽEK

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.